

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne eller Kurs:

Historia 1a1

Tema:

Historiska perspektiv: Kontinuitet

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden med vissa valda förändringsprocesser och fördjupningar. Problematisering av historiska tidsindelningars beroende av kulturella och politiska förutsättningar utifrån valda områden till exempel varför tidsbegreppet vikingatid infördes i Sverige under 1800-talets slut eller jämförelser med tidsindelningar i någon utomeuropeisk kultursfär som Kina eller Indien. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd, teknisk utveckling, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter.

Betygskriterium (E)

Eleven visar grundläggande kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsperioder samt om historiska begrepp. Eleven för enkla resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och av människors handlingar i förfluten tid. Eleven för också enkla resonemang om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor under olika tidsperioder.

[Gy11, Historia 1a1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till ämnet (10 min)

- Presentera temat på lektionen: historiska perspektiv och kontinuitet.
- Diskutera kort begreppen kontinuitet och förändring i historia.
- Förklara vikten av att förstå historiska kontexter.
- Ge exempel på hur kontinuitet påverkar dagens samhälle.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i smågrupper.
- Ge varje grupp en historisk period att diskutera: forntiden, medeltiden, renässansen etc.
- Be grupperna diskutera hur dessa perioder påverkade nutiden.
- Varje grupp summerar sina tankar för klassen.

3. Källkritisk analys (15 min)

- Visa några historiska källor relaterade till de diskuterade perioderna.
- Gå igenom grundläggande källkritik: äkthet, tidsaspekt, beroende.
- Låt eleverna jämföra källorna och diskutera skillnader i tolkningar.
- Sammanfatta lärdomar kring källkritik.

4. Reflektion och sammanfattning (10 min)

- Samla upp elevernas tankar och reflektioner från lektionen.
- Fråga vad de anser vara viktigt när man studerar historia.
- Diskutera hur kunskap om historia kan påverka framtida beslut.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Historisk tidsindelning.** Att förstå hur olika epoker sätts i relation till varandra och hur de påverkar historien är centralt för att analysera kontinuitet och förändring.
- **Källkritik.** Eleverna behöver lära sig att kritiskt granska historiska källor för att kunna bedöma deras värde och relevans.
- **Historiska perspektiv.** Att använda olika perspektiv hjälper eleverna att förstå mångfalden av erfarenheter och tolkningar i historien.
- **Globala förändringsprocesser.** Varje elev behöver förstå hur större globala händelser påverkat alltid skett principer för samhällsorganisation.
- **Konsekvenser av historiska händelser.** Det är viktigt att diskutera och analysera vad som händer efter stora historiska händelser och hur de formar samtid och framtid.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Kontinuitet	Den process genom vilken något fortgår utan avbrott eller förändring.	Från latin "continuus" vilket betyder 'som fortsätter'.
Tidsindelning	Att dela in historia i olika epoker eller tidsperioder för att underlätta studier.	Från latin "tempus" som betyder 'tid'.
Källkritik	Metod för att bedöma och kritiskt granska källor för att fastställa deras trovärdighet.	Från käll + kritik, där käll härstammar från lågtyska 'quelle'.

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar de beslut vi tar idag författningen av framtiden? Diskutera med fokus på historiska exempel.
- B. Kan förståelse för kontinuitet i historia bidra till att förhindra framtida konflikter? Resonera kring detta.
- C. Hur skulle vårt samhälle se ut om vi helt ignorerade vårt historiska arv? Utmanande, men viktigt att tänka på.

Aktivitet

Planera en rollspelsaktivitet där eleverna får agera personer från olika historiska perioder. Varje elev ska förbereda sig genom att forska om sin karaktär och dess tidsperiod. Under rollspelandet ska fokus ligga på att diskutera hur olika aspekter av deras liv påverkar deras beslut och värderingar. Efter aktiviteten ska eleverna reflektera över hur historiska händelser påverkar deras liv idag.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad betyder kontinuitet?	Den process genom vilken något fortgår utan avbrott.
2. Ge ett exempel på en historisk period.	Klassisk antik, medeltiden osv.
3. Vad är skillnaden mellan primär och sekundär källa?	Primär källa är ett originaldokument, sekundär källa är en tolkning av primär källan.
4. Hur kan man kritiskt granska en källa?	Genom att bedöma dess äkthet och relevans.
5. Vad betyder historiografi?	Studiet av hur historia har skrivits och tolkas.

6. Hur påverkar globalisering vår uppfattning om historia?	Den ger oss ett bredare perspektiv på historieskrivning.
7. Vad innebär dubbla tidslinjer?	Att förstå hur olika kulturer har utvecklats i skilda riktningar.
8. Hur kan studiet av historia hjälpa i dagens samhälle?	Det ger oss verktyg att förstå vår nutid och fatta informerade beslut för framtiden.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats på 1-2 A4-sidor om en historisk händelse som visar både kontinuitet och förändring. Uppsatsen ska innehålla en introduktion, en analys och en slutsats. Eleverna ska motivera varför denna händelse är betydelsefull för vår nutid, samt att de ska använda minst tre källor i sin research och ange dem enligt sina kriterier för källhantering.

Citat

“Den som inte kan minnas sin historia är dömd att upprepa den.” – George Santayana, 1905. Detta citat syftar till vikten av att lära av det förflutna för att undvika misstag i framtiden.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- ☐ Word – Skapar ett dokument.
- ☐ PPT – Skapar en PPT.
- ➡ Nästa – Tar fram ytterligare en lektion.
- ☐ Hemuppgift – Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)